

10. План модернізації державного управління: пропозиції щодо приведення державного управління та державної служби України у відповідність із принципами і практиками демократичного урядування / [А. Вишневський (кер. авт. колективу), В. Афанасьєва, Р. Гекалюк [та ін.] ; за заг. ред. Т. Мотренка.] – К. : Центр адаптації держ. служби до стандартів Європейського Союзу, 2010. – 396 с.

11. Серъогин С. М. Державний службовець у відносинах між владою і суспільством : монографія / С. М. Серъогін. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2003. – 456 с.

12. Серъогин С. Переосмыслення традицій та інновацій у контексті модернізації державної служби України / Сергій Серъогін, Ольга Антонова // Держ. упр. та місц. самоврядування : зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 3 (6). – С. 240–245.

13. Сухомлинова Т. П. Государственная информационная политика как составляющая модернизации государственной службы / Т. П. Сухомлинова // Социология власти. – 2004. – № 5. – С. 69 – 79.

14. Харченко О. А. Реформування системи професійного навчання державних службовців в Україні в контексті досвіду країн Східної Європи та пострадянського простору : автореф. дис. ... канд. наук держ. упр. : 25.00.03 / Харченко Олег Анатолійович ; НАДУ. – Д., 2009. – 20 с.

15. Штомпка П. Соціологія соціальних изменений / П. Штомпка. – М. : РАН ИНИОН, 2005. – 248 с.

16. Янюк Н. Актуальні проблеми формування публічної служби в Україні / Н. Янюк // Вісн. Львів. ун.-ту. Сер. юрид. – 2010. – Вип. 51. – С. 162 – 167.

17. Яцюк В. А. Удосконалення підвищення кваліфікації державних службовців в Україні: організаційно-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. наук держ. упр. : 25.00.03 / Яцюк Володимир Андрійович ; УАДУ. – К., 2001. – 20 с.

18. Trinyakian E. Modernization: exhumetur in pace / E. Trinyakian // International Sociology. – 1991. – P. 34.

Надійшла до редакції 21.06.13

УДК 35.08

Микола МАЛАНЧІЙ

Національна академія державної прикордонної служби України

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Аналізуються особливості моделювання професійних якостей посадових осіб Прикордонної служби України, досліджуються теоретичні підходи до системного моделювання, розглядаються умови та ризики професійної діяльності прикордонників.

Ключові слова: прикордонна служба, посадова особа, держава, особистість, державна служба.

Николай Маланич. Моделирование профессиональных качеств должностных лиц Пограничной службы Украины

Анализируются особенности моделирования профессиональных качеств

© Маланчій М. О., 2013

должностных лиц Пограничной службы Украины, исследуются теоретические подходы к системному моделированию, рассматриваются условия и риски профессиональной деятельности пограничников.

Ключевые слова: пограничная служба, должностное лицо, государство, личность, государственная служба.

Mykola Malanchiy. Modeling of professional competencies of the officers of the Border Service of Ukraine

The features of modeling of professional competencies of the officers of the Border Service of Ukraine are analyzed, the theoretical approaches to system modeling are investigated; the terms and risks of professional border guards are considered.

Keywords: Border Service, officer, state, personality, public service.

Особливості прикордонної служби, специфіка вирішуваних нею завдань зумовлюють формування цілої групи якостей, професійно необхідних її кадровому складу, особливо в сучасних умовах, коли здійснюється трансформація прикордонної служби в спеціальну державну службу України. В умовах реформування всіх сфер українського суспільства істотно змінюються концепція охорони державного кордону, способи і методи діяльності прикордонних органів і військ. Усе це припускає подальше удосконалення системи підготовки кадрів, формування необхідних професійних якостей посадових осіб Прикордонної служби України.

Тим часом у практиці формування і розвитку професійних якостей прикордонника на сьогоднішній день існують такі суперечності, що вимагають свого вирішення:

- між існуючими потребами в певних професійних якостях прикордонника і можливостями їх формування в умовах сучасного українського суспільства і службово-бойової діяльності прикордонних органів, військ, інститутів;

- між вимогами до професійних якостей, встановлених нормативно-правовими актами, і ступенем сформованості реальних професійальних якостей прикордонників, що дозволяють здійснювати їм різні види службової діяльності;

- між об'єктивними і суб'єктивними чинниками, неузгодження яких породжує останніми роками певні негативні тенденції в розвитку і формуванні професійних якостей посадових осіб Прикордонної служби України.

Необхідність вирішення цих та інших суперечностей актуалізує необхідність дослідження обраної автором проблеми.

Проблеми формування та розвитку професійних якостей прикордонників активно досліджувалися такими вітчизняними та зарубіжними вченими, як В. Гідирінський, Ю. Мамонтов, В. Родачин, В. Серебряніков, А. Сіцінський, В. Шамрай, А. Шахов.

Метою статті є аналіз особливостей моделювання професійних якостей посадових осіб Прикордонної служби України.

У сучасній науковій літературі існує безліч визначень поняття

«система» (тільки В. Н. Сагатовський наводить близько 40 визначень, що набули найбільшого поширення [7, с. 77 – 106]). На наш погляд, можливо запропонувати таке визначення, в якому під системою соціальних якостей особи слід розуміти комплекс певним чином упорядкованих, взаємопов'язаних і взаємодіючих елементів, властивостей її свідомості і поведінки, що має цілісну структуру, відносну автономність існування, існує в певному середовищі, виконує певне функціональне призначення і здата до саморозвитку.

У дослідженні моделі соціальних якостей офіцера як системи вважаємо доцільним ураховувати такі принципи:

1. Розгляд її як підсистеми систем вищого рівня, якими є людина, особа і суспільство.
2. Вивчення її зв'язків із зовнішнім середовищем.
3. Дослідження системи як внутрішньої цілісності, що має певну структуру, яка складається з підсистем (підструктур) і сукупності взаємодіючих елементів (частин).
4. Аналіз взаємозв'язку, єдності і суперечності підсистем і елементів (соціальних властивостей), їх упорядкованості.
5. Визначення функціонального призначення системи та її елементів.
6. Виділення системоутворюючих ознак системи й інтеграційних якостей її підсистем.
7. Здатність системи зберігати відносну самостійність і адаптуватися до змінних умов функціонування.
8. Можливість до саморозвитку і збагачення власного змісту [1, с. 46 – 51].

Система соціальних якостей офіцера-прикордонника є компонентом безлічі інших, «старших» систем, оскільки сама людина – член сім'ї, колективу. Вона належить до певної соціальної і професійної групи, нації; є громадянином конкретної держави. Саме ці системи вирішальною мірою визначають необхідність формування в ньому відповідних соціальних якостей. Природно, що під впливом різноманіття суспільних відносин формуються такі ж різноманітні риси, властивості і якості особи.

Соціальні якості особи нерозривно пов'язані із зовнішнім середовищем. Специфічна їх взаємодія формує структуру особи, а прояв соціальних якостей у діяльності офіцера – функції системи. У своїй взаємодії, координації і субординації компоненти системи (властивості, риси) і утворюють модель соціальних якостей офіцера Прикордонної служби України.

Зовнішнє середовище, перш за все сфери суспільного життя – політична, економічна, соціальна, духовна, військова – вирішальним чином визначає взаємодію і функціонування внутрішніх елементів (властивостей) системи. Тому не випадково в існуючих класифікаціях соціальних якостей особи офіцера виділяють такі групи, як етичні,

політичні, трудові, бойові та ін. Таким чином, соціальні якості офіцера прикордонної служби є певною системою, що має свої підсистеми і елементи, наявність яких детермінована різноманітністю зовнішнього середовища і перш за все середовища соціального.

Спираючись на розкриту вище методологію системного аналізу об'єктів різного ступеня складності, дамо розгорнену характеристику основних підсистем і елементів системної моделі соціальних якостей офіцера-прикордонника, а також зв'язків і відносин між ними.

Підсистема моральних якостей. Щоб успішно виконувати завдання з охорони й оборони державного кордону, виховання підлеглих, офіцеру мало бути хорошим професіоналом. На перший план висувається його духовність [4], стрижнем якої є моральні якості. Офіцер, який не має честі, гідності, благородства тощо, не може керувати людьми, виховувати підлеглих, організовувати службу з охорони кордону. Пріоритет моральних якостей обумовлений тим, що мораль розглядається не тільки як один із проявів культури, духовного життя. Разом з іншими формами суспільної свідомості вона є основою, корінням, з якого виростає все інше.

Високий моральний дух військовослужбовців є основою їх боєздатності, надійної охорони і захисту державного кордону. Основними носіями цього «духу», який визначається сукупністю моральних рис прикордонників, є офіцери. Тому формування в них позитивних моральних якостей є надзвичайно важливим і складним завданням. Для ефективного формування позитивних моральних якостей у курсантів необхідно, перш за все, з'ясувати, які моральні риси їм професійно необхідні і в чому їх сутність.

Не випадково в загальновійськових статутах Збройних сил України зазначається на необхідності таких якостей солдатів і офіцерів, як вірність обов'язку і військовій присязі, чесність і правдивість, сумлінність, ввічливість і шанобливесть, гідність і честь, товариство і взаємовиручка та ін. У ході проведеного соціологічного дослідження респонденти серед пріоритетних якостей виділяють: вірність обов'язку, чесність, відповідальність, справедливість, доброзичливість, сумлінність, чуйність, велику душність.

Офіцер прикордонної служби як громадянин своєї країни і представник військової професії повинен мати такі моральні якості: гуманність, чесність, доброта, гідність, благородство, порядність, вимогливість, самокритичність, справедливість, прямота, сумлінність, скромність, щирість, альтруїзм, колективізм, гордість, вірність військовому обов'язку і військовій присязі, любов до професії, відповідальність та ін. Однак моральний вигляд офіцера-прикордонника не обмежується зазначеними рисами.

Серед моральних якостей можна виділити такі групи:

– якості, що характеризують ставлення офіцера до Батьківщини, громадського і професійного обов'язку (гуманність, вірність Вітчизні, військовій присязі, гордість за прикордонні органи і війська);

– якості, що характеризують ставлення офіцера до інших людей (сім'ї, батьків, рідних, товаришів, колективу), а саме: благородство, доброта, чесність, прямота, порядність, шанобливість, великудущність, альтруїзм та ін.;

– якості, що характеризують ставлення офіцера до самого себе (гідність, скромність, вимогливість, самокритичність, сумлінність, аскетизм, честолюбство).

Особливе місце займають естетичні якості (розвинені естетичні смаки, здатність сприймати прекрасне, піднесене, геройзм та ін.). Ми вважаємо можливим ці якості проаналізувати саме в підсистемі моральних якостей, оскільки в їх основі лежать етичні загальнолюдські цінності, а разом вони утворюють основу людської духовності. Краса, добро, істина – ось їх три кити.

Значення естетичної цінності – універсалізм людини, який виявляється в конкретних відносинах, діях і формах. Зовнішня, формальна правильність, організованість і гармонійність об'єкта не те, щоб не мали значення, але вони підпорядковані моральності, виявляються тільки у світлі етичного змісту.

Велике значення для офіцера-прикордонника має така якість, як геройзм. Героїчне ми розглядаємо як один із проявів прекрасного і піднесеної в їх єдності. Проте зміст цієї категорії має і деякі власні аспекти. Вона виражає ціннісне значення видатного за своїм суспільним значенням діяння, що вимагає від людини (або соціальної групи) вищої напруги духовних і фізичних сил, мужності й самовідданості.

Героїчне проявляє себе в усіх сферах діяльності: трудовій, суспільній, політичній, науковій, спортивній і т.п. Діяльність з охорони державного кордону припускає високий ступінь готовності і здатності воїна до героїчних дій, до того ж готовності постійної і повсякденної. Охорона кордону може вимагати термінової мобілізації всіх своїх сил для боротьби з ворогом, самопожертви.

У підсистемі моральних якостей офіцера-прикордонника інтеграційним елементом, на нашу думку, є офіцерська честь. Ця якість вбирає в себе майже всі етичні риси, необхідні офіцеру прикордонної служби. Не випадково багато вчених присвятили свої наукові дослідження вивченню цієї якості або різних її аспектів [3; 5; 8].

Підсистема суспільно-політичних якостей. До цієї підсистеми належать такі групи якостей:

– якості, що забезпечують широкий політичний кругозір (розвинене політичне мислення, знання і розуміння політичної ситуації у світовій спільноті, політики своєї держави, суміжних країн, військової і прикордонної політики);

– якості, що характеризують ставлення офіцера до своєї держави (патріотизм, готовність і здатність відстоювати і захищати інтереси країни, висока громадянська відповідальність, інтернаціоналізм).

Суть цих якостей детермінована змістом політики в цілому, існуючими в суспільстві політичними нормами й цінностями [2].

Прикордонники можуть представляти різні соціальні групи суспільства, національно-етнічні спільноти й релігійні конфесії. Проходячи службу в органах і військах Прикордонної служби України, вони зберігають принадлежність до цих груп і спільнот. У цих умовах функцією суспільних цінностей є об'єднання, консолідація військовослужбовців як представників єдиного українського суспільства, громадян єдиної держави.

Специфіка завдань Прикордонної служби України обумовлює необхідність обмеження політичних свобод і прав офіцера-прикордонника. Тому в даній підсистемі слід виділити групу якостей офіцера, яка визначає його ставлення до влади. Такими якостями є: політична нейтральність і лояльність до існуючої влади. Ці якості полягають у тому, що офіцер зобов'язаний діяти відповідно до державних правових актів і рішень уряду, а не за партійними настановами, не використовувати службове положення на користь політичних партій. Питання партійності не повинні мати великого значення під час добору кадрів і їх посування по службі. Незалежно від партійних уподобань, симпатій і антипатій, він повинен здійснювати свою діяльність у чіткій відповідності до закону, об'єктивно ставитися до всіх, з ким стикається на державному кордоні.

Підсистема державно-правових якостей. Ця група якостей визначається правовими цінностями, які виражаються поняттями «легітимність» (відповідність закону), «право», «справедливість», «законопокірність», «суверенітет» тощо. Якості офіцера-прикордонника цієї групи визначають його ставлення до права, законів країни, дотримання існуючих правових норм. Серед них можна назвати готовність виконувати вимоги закону, законопокірність, шанобливість до закону і права, правова відповідальність і соціально-правова активність та ін. Зміст цих якостей визначається суттю права, правовими цінностями і нормами, правовими аспектами діяльності офіцера-прикордонника.

Необхідність державно-правових якостей офіцера-прикордонника детермінована конституційно-правовими цінностями. Військова організація держави, співтовариство спеціальних служб, до яких належить і Прикордонна служба України, через свою природу можуть нормальню функціонувати тільки на основі суворої дотримання всіма військовослужбовцями норм, закріплених у Конституції України, присяї, загальновійськових статутах.

Потреба в правових якостях для офіцера прикордонної служби обумовлюється не тільки тим, що він є громадянином держави, представляє її інтереси на кордоні, перебуває на державній службі, але і специфікою його діяльності, що припускає наявність якостей, які забезпечують її військово-професійну складову. До них належать: глибоке знання історії і конституційно-правових основ України; суворе дотримання Конституції України, загального і військового законодавства;

лояльність до конституційного ладу і постійна готовність до охорони і захисту кордону держави; знання власних прав, свобод і обов'язків, особливостей їх реалізації в процесі службової діяльності.

Слід додати, що діяльність офіцера-прикордонника містить і військовий аспект. Військова діяльність – це специфічний вид соціальної діяльності, пов'язаний із забезпеченням безпеки кордонів Батьківщини в процесі військової служби. Поняття військової діяльності охоплює не тільки військово-професійну сферу (безпосередньо пов'язану із засвоєнням і використанням зброї і бойової техніки, прийомів і способів озброєної боротьби, підвищенням бойової кваліфікації і т.д.), але й військово-правову сферу, якій властиві такі риси:

1. Особлива функція – озброєний захист державного кордону за необхідності.
2. Виконання військового обов'язку в складній ситуації, нерідко пов'язане з ризиком для життя.
3. Специфічна організація і професійна структура.
4. Чіткий розподіл часу, обумовлений інтересами постійної готовності прикордонних органів і частин до дій.
5. Яскраво виражена централізація загального управління і бойового управління особливо.
6. Сувора регламентація службової діяльності праці і побуту прикордонників.
7. Імперативність, обов'язковий характер військової дисципліни.
8. Здійснення карно-процесуальної, адміністративно-процесуальної і військово-адміністративної діяльності.

Закони, військові статути та інші правові акти, визначаючи межі влади командира (начальника) і надаючи йому права для виконання покладених на нього функцій, тим самим створюють гарантовану державою можливість успішної його діяльності на користь військової служби. Необхідність поєднання всієї повноти розпорядчої діяльності у встановлених нормативними актами межах з правовим їх виконанням у мирний час та в бойових умовах, обумовлює специфіку правової культури офіцера-керівника. Військово-правові аспекти прикордонної служби детермінують необхідність таких якостей, як пошана до права і закону, нетерпимість до будь-якого його порушення, правова відповідальність, правова активність.

Підсистема професійних якостей. У структурі цієї підсистеми можна виділити такі групи якостей:

1. Інтелектуально-світоглядні якості, до яких належать перш за все знання офіцера про навколошній світ, про сфери суспільного життя, про події і ситуацію на державному кордоні і в суміжних державах, про форми і способи службової діяльності. Усебічні знання акумулюються в інтеграційній якості підсистеми – професійній ерудованості.
2. Організаційно-управлінські якості, які забезпечують можливість

управляти діяльністю прикордонної застави або іншого прикордонного підрозділу, проводити різного роду організаційні заходи і т.д. Високий рівень їх сформованості дозволяє офіцеру-прикордоннику здійснювати такі дії:

- проводити системний аналіз стану керованого об'єкта й визначати цілі управлінської діяльності;
- організовувати і здійснювати збір і аналіз необхідної інформації для ухвалення управлінського рішення;
- швидко ухвалювати оптимальні рішення з урахуванням особових якостей підлеглих, завдань і умов військово-професійної діяльності;
- визначати сили, засоби і способи досягнення мети і поставлених завдань;
- планувати заходи щодо управління повсякденною діяльністю підлеглих і в умовах загострення ситуації добиватися їх виконання;
- раціонально регулювати свою діяльність і діяльність підлеглих;
- організовувати і здійснювати дієвий контроль за діяльністю підлеглих, надавати їм необхідну допомогу;
- оцінювати і стимулювати працю як окремого підлеглого, так і військового колективу в цілому;
- координувати і погоджувати сумісні дії між виконавцями, а також із взаємодіючими органами, установами й організаціями.

Для здійснення організаційно-управлінської діяльності військовому керівнику важливо бути самостійним, відповідальним, ініціативним, вимогливим, здібним до передбачення, пунктуальним, працездатним, стараним, наполегливим, творчим, організованим, акуратним, активним, прагматичним.

Інтеграційною якістю в даній підструктурі є стиль управління. Акумулюючись у стилі управління, організаційно-управлінські якості забезпечують ефективність управлінської діяльності, основними показниками якої є: мінімізація дій, комплексність дій, системність дій, внутрішня несуперечність впливу [6, с. 238].

Необхідність підструктури службово-бойових якостей викликана тим, що в діяльності прикордонних органів і військ, як і раніше, значне місце займає військова складова. Служба офіцера-прикордонника проходить в умовах постійної небезпеки, пов'язана з ризиком для життя і вимагає від нього на багатьох ділянках державного кордону діяти проти озброєних порушників кордонів, бандитських формувань, контрабандистів, терористичних і мафіозних груп сміливо і рішуче. Інтеграційним елементом даної підструктури, який включає крім перерахованих якостей службово-бойову майстерність.

Наступною важливою групою є педагогічні якості. Діяльність офіцера Прикордонної служби України, особливо для тих, хто проходить службу на прикордонній заставі, має яскраво виражений педагогічний характер. Вона припускає навчання і виховання підлеглих,

підтримку в колективі підрозділу здорового морально-психологічного стану.

Підструктура комунікативних якостей включає такі елементи, як ввічливість, витриманість, шанобливість, товариськість, шанобливість, великудушність, відвертість, милосердя, гнучкість. Важливість цієї підструктури обумовлена тим, що професійна діяльність офіцера прикордонної служби включає оперативну роботу і диктує необхідність постійно взаємодіяти з місцевим населенням, представниками місцевої влади, правоохоронних і силових відомств. Інтеграційною якістю цієї підструктури є комунікаційність.

Група адміністративно-гоподарських якостей детермінована такими видами діяльності офіцера-прикордонника, як: ведення військового господарства на прикордонній заставі; забезпечення прикордонної застави озброєнням, боєприпасами, продуктами, майном, ведення звітної документації; організація харчування особового складу; ведення підсобного господарства; обладнання військового містечка прикордонної застави і дотримання правил його експлуатації та ін. Усе це визначає важливість таких якостей, як щадливість, економність, працьовитість, діловитість, заповзятливість, дбайливість. А акумулюються вони в інтеграційній якості підструктури – господарності.

Наявність інтеграційних елементів властива не тільки розглянутим підсистемам і структурам, але в цілому і системі соціальних якостей. Такою інтеграційною якістю, на думку автора, є професійна майстерність або професійна компетентність.

Системна модель соціальних якостей офіцера-прикордонника має свою внутрішню організацію, включаючи моральну, суспільно-політичну, державно-правову і професійну підсистеми соціальних якостей. Структура цих підсистем, у свою чергу, складається з груп та їх елементів.

Підсистеми моделі соціальних якостей офіцера і їх елементи взаємопов'язані і перебувають у функціональній залежності, що визначає цілісність даної моделі. Водночас розглянуті підсистеми та їх елементи відносно самостійні, а самі якості дихотомічні й амбівалентні.

Інтеграційною якістю системної моделі соціальних якостей офіцера-прикордонника є його професійна компетентність, що включає духовно-етичний, службово-етичний, нормативно-правовий, психолого-педагогічний і військово-професійний компоненти.

Запропонована системна модель соціальних якостей не є статичною, її властивий розвиток. Зміни, що відбуваються в соціальному середовищі, структурі і функціях Прикордонної служби України висувають нові вимоги до змісту соціальних якостей офіцера-прикордонника, необхідних сьогодні і в перспективі. Ускладнення системи в змістовному і структурному аспектах дозволяє її виконувати нові, масштабніші функції.

Список використаних джерел

1. **Барабин В. В.** Военно-политическая деятельность государства в системе национальной безопасности / В. В. Барабин. – М. : Наука, 1997. – 244 с.
2. **Бурдье П.** Социология политики : пер. с франц. / П. Бурдье ; сост., общ. ред. и предисл. Н. А. Шматко. – М. : Socio-Logos, 1993. – 336 с.
3. **Волкогонов Д. А.** Воинская этика / Д. А. Волкогонов. – М. : Воениздат, 1976. – 320 с.
4. **Гегель Г. В. Ф.** Феноменология духа / Г. В. Ф. Гегель ; пер. с нем. Г. Г. Шпета. – М. : Наука, 2000. – 495 с.
5. **Котов И. Л.** Нравственный облик пограничника / И. Л. Котов // Вестн. границы. – 1989. – № 9. – С. 55 – 62.
6. **Орбан-Лембрік Л. Е.** Психологія управління : навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрік. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2010. – 544 с. – (Сер. «Альма-матер»).
7. **Сагатовский В. Н.** Основания общей теории систем. Логико-методологический анализ / В. Н. Сагатовский. – М. : Наука, 1974. – 280 с.
8. **Сіцінський А. С.** Технологія управління персоналом та вдосконалення кадрової роботи у державній прикордонній службі / А. С. Сіцінський // Вісн. держ. служби України. – 2003. – № 4. – Режим доступу : www.nads.gov.ua/control/ru/publish/article.

Надійшла до редколегії 09.07.13

УДК 35

Рена МАРУТЯН
Національна академія державного управління
при Президентові України

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Здійснюється теоретичний аналіз процесу модернізації підготовки фахівців для системи забезпечення національної безпеки України, окреслюються проблеми та завдання, що стоять перед державно-управлінськими кадрами системи національної безпеки.

Ключові слова: модернізація, кадрова політика, національна безпека, державне управління.

Рена Марутян. Модернизация системы подготовки специалистов в сфере национальной безопасности Украины

Осуществляется теоретический анализ процесса модернизации подготовки специалистов для системы обеспечения национальной безопасности Украины, очерчиваются проблемы и задания, которые стоят перед государственно-управленческими кадрами системы национальной безопасности.

Ключевые слова: модернизация, кадровая политика, национальная безопасность, государственное управление.